

Izgradnja solarne elektrane Briska Gora u Ulcinju, iako ozvaničena krajem 2018. godine potpisivanjem ugovora sa izabranim konzorcijumom crnogorske Elektroprivrede i finskog Fortuma, nije ni počela, niti je vidljiv bila kakav napredak u tom projektu. Iz Vlade samo pomeraju rokove za početak gradnje, a novi je krajem ove godine.

Ugovor, kao i celu tendersku proceduru, Ministarstvo ekonomije je označilo stepenom tajnosti interno, tako da za sada nema zvanične informacije koliko bi mogao koštati Fortumov udeo u projektu i da li bi to bilo plaćeno novcem ili moguće akcijama EPCG-a. Inače, kako su ranije mediji objavljivali, Fortum je bio zainteresovan za kupovinu udela u EPCG.

Nema jasnih odgovora ni zbog čega kasni projekat, da li je to zbog nedostatka infrastrukture potrebne za njen priključak u elektroenergetski sistem ili zbog tajnih uslova ugovora. Iz odgovora učesnika u projektu nije jasno ni da li je Fortum, u međuvremenu, razgovarao sa predstavnicima Vlade o načinu mogućeg izlaska iz ovog projekta kroz tzv. put opciju.

U konzorcijumu koji je pobedio na tenderu, ali koji i dalje nije pretvoren u zajedničku firmu, EPCG i Fortum bi imali po 49 odsto a indijska kompanija Sterling and Wilson udeo od dva odsto. Finski Fortum je u većinskom vlasništvu države, dok je Sterling and Wilson deo Shapoorji Pallonji grupe, u vlasništvu indijske familije Pallonji.

Iz Fortuma su za Vijesti rekli da su u 2018. godini informisali tržište o svojoj ulozi u potencijalnom razvoju solarne energije u Crnoj Gori, kada su, u konzorcijumu sa EPCG, sa Vladom Crne Gore potpisali uslovni ugovor o izgradnji solarne elektrane.

„Od tada nismo otkrivali nikakve detalje, ali obavestićemo tržište ako i kada to bude prikladno“, rekli su iz Fortuma odgovarajući na pitanja Vijesti da li su sa Vladom Crne Gore potpisali konačni ugovor ili je i dalje na snazi uslovni, da li je dogovorena izlazna (put) opcija, i kad će početi gradnja solarne elektrane. Iz Fortuma su podsetili na saopštenje koje su objavili 28. decembra 2018. godine.

„Konzorcijum je potpisao uslovni ugovor sa državom Crnom Gorom o izgradnji solarne elektrane snage 250 MW u Ulcinju u Crnoj Gori. Ugovor sadrži određene uslove koje je potrebno ispuniti pre nego što se projekt pokrene“, piše u saopštenju.

Iz EPCG su saopštili, pre dva dana, da će u periodu 2020-2024. kroz dve faze u saradnji sa partnerima iz konzorcijuma izgraditi solarnu elektranu Briska Gora ukupne snage od 250 MW, očekivane godišnje proizvodnje od 450 GWh. Na pitanje Vijesti zašto je sa partnerima na izgradnji solarne elektrane Briska Gora potpisan uslovni ugovor koji je i dalje na snazi, iz Ministarstva ekonomije kojim rukovodi Dragica Sekulić su odgovorili da „svaki ugovorni odnos podrazumeva niz uslova koje ugovorne strane treba da ispune“.

„U tom smislu, insistiranje na terminu ‘uslovni ugovor’ može navesti na pogrešan utisak o

suštini ugovora, koji se realizuje planiranom dinamikom i koji će biti na snazi 30 godina, kako je i propisano javnim pozivom za zakup zemljišta. Uslovi predviđeni ovim ugovorom uobičajena su praksa i podrazumevaju da investitor osnuje projektnu kompaniju, projektuje, izgradi i upravlja elektranom u skladu sa propisima CG, uredno plaća zakupninu, otvori minimum 226 novih radnih mesta, dostavlja bankarsku garanciju tokom čitavog perioda zakupa, prostor koristi u skladu sa namenom iz prostorno planske dokumentacije, itd... Sa druge strane, obaveze države se pre svega odnose na usvajanje prostorno planske dokumentacije za izgradnju elektrane, kao i obaveze da zemljište koje je predmet zakupa ustupi investitoru na korišćenje. Dakle, klasični ugovorni odnos, sa pravima i obavezama dve strane i uslovima pod kojima se realizuje”, naveli su iz Ministarstva.

A, na pitanje, da li su sa Fortumom u toku pregovori o put opciji, da li put opcija podrazumeva ulazak Finaca u vlasničku strukturu EPCG i da li su Finci spremni da za udeo u EPCG (i koliki udeo?) izađu iz projekta i prepuste ga EPCG, iz Ministarstva su kratko odговорili: „Ne”. Ugovor se, kako tvrde iz kabineta ministarke Sekulić, realizuje „u skladu sa ugovornom dinamikom, a Ministarstvo je uvereno da će konkretni fizički radovi na terenu početi odmah po usvajanju planske dokumentacije, a najkasnije do kraja ove godine”. Ranije je bilo najavljeno da će se to desiti u aprilu ove godine. Prema najavama, elektrana bi otvorila 226 novih radnih. Investicija bi vredjela 178 miliona evra, od čega bi najmanje 20 miliona bilo ugovoreno sa domaćim izvođačima.

Potrebni i novi dalekovodi do Ulcinja da bi elektrana radila

Na pitanje zašto plan izgradnje nove solarne elektrane na ovoj lokaciji nije imao u vidu postojeću dalekovodnu strukturu CGES-a i da li je tačno da će zbog toga biti neophodni dodatni radovi kako bi se buduća solarna elektrana priključila sistemu CGES-a, iz Ministarstva su odgovorili:

„Plan izgradnje nove solarne elektrane apsolutno je imao u vidu i postojeću i planiranu dalekovodnu infrastrukturu na navedenom području. Infrastruktura potrebna za priključenje nove elektrane, već decenijama je planirana, zbog potreba obezbeđenja propisanog nivoa kvaliteta napajanja potrošača na području Ulcinja električnom energijom. Naime, uz deo Podgorice, čije dvostrano napajanje sa prenosne mreže se upravo ovih dana privodi kraju, opština Ulcinj je jedina tačka prenosnog sistema koja još uvek nema obezbeđeno dvostrano napajanje. U tom smislu, pomenuta infrastruktura bi se gradila i bez SE Briska Gora u istom roku. Postojanje novog korisnika samo će ovu infrastrukturu učiniti jeftinijom, jer će njeno korišćenje plaćati i novi proizvođač električne energije čime će se umanjiti trošak postojećih potrošača”.

Zašto se odlaže početak gradnje solarne elektrane Briska Gora u Crnoj Gori?

Izvor: vijesti.me